

XXV Lietuvos mokinių filosofijos olimpiados I turo užduotys

Pirma užduotis. Pasirinkite vieną iš pateiktų temų ir parašykite filosofinę esė

1 tema

Jums reikės Jūratės Baranovos ir Tomo Sodeikos vadovėlio *Filosofija*, XI – XII kl. V.: Tyto alba, 2002.

Išstudijuokite ir apmąstykite skyrių „Moralė“, psl. 317-332, parašykite esė tema

„Ar išsprendžiama mįslė tuo, kad gyvenu amžinai? Ar tuomet tas amžinas gyvenimas nėra toks pat mįslingas kaip dabartinis?“ (Liudvigas Vitgenšteinas)

2 tema

Jums reikės Jūratės Baranovos vadovėlio *Filosofinė etika: aš ir tu*, X kl. V.: Alma littera, 2004.

Išstudijuokite ir apmąstykite skyrių „Vienatvė“, psl. 18-38, parašykite esė tema

„Didelio proto žmogui vienatvė – dvejopai naudinga: pirma, jis gali būti pats su savimi, ir, antra, jam nereikia būti su kitais. Antroji galimybė ypač vertinga: tik prisiminkime, kiek prievartos, sunkumų ir net pavojų slypi kiekviename bendravime.“ (Arthuras Schopenhaueris)

3 tema

Jums reikės Jūratės Baranovos ir Tomo Sodeikos vadovėlio *Filosofija*, XI – XII kl. V.: Tyto alba, 2002.

Išstudijuokite ir apmąstykite skyrių „Moralė“, psl. 317-332, parašykite esė tema

„Nėra jokio Aš paties savaime- visuomet yra tik Aš iš žodžių poros Aš-Tu arba iš žodžių poros Aš-Tai.“ (Martinus Buberis)

Esė vertinimo kriterijai

- 1) Problemos supratimas – vertinama, kaip moksleivis suprato filosofinę problemą, ar jis jos nepakeitė sau įdomia problema.
- 2) Kompetencija – kaip rašinyje atsispindi originalių filosofijos tekstų skaitymo patirtis. Tikrinama moksleivio filosofinė erudicija.
- 3) Loginis nuoseklumas – tikrinama, ar moksleivis, išsikėlęs sau problemą, sugeba nuosekliai logiškai ją išnagrinėti.
- 4) Originalumas – tikrinamas mąstymo savarankiškumas – ar darbas nėra vien kitų autorių minčių konspektas ar banalių, nusistovėjusių mąstymo šampų pakartojimas.

Antra užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus

Jums reikės Ritos Šerpytės vadovėlio *Religija ir filosofija*. Vadovėlis XI klasei. V.: Tyto alba, 2003.

Puslapyje 265 rasite Soreno Kierkegaardo tekstą „Tikėjimo paradoksas“ (iš knygos Sorenas Kierkegaardas. *Baimė ir drebėjimas*. Vilnius, 2002). Perskaitykite jį ir atsakykite į šiuos klausimus:

1. Ar religija ir tikėjimas gali būti tapatinami?
2. „Filosofijos trupiniuose“ S. Kierkegaardas apie tikėjimo apmąstymo pastangą rašė: „norėti sugriebti kažką, ko jis <protas> negali mąstyti“. Ar ši mintis išreikšta ir „Baimėje ir drebėjime“?
3. Kodėl Kierkegaardas tikėjimą vadina paradoksu?
4. Pakomentuokite Kierkegaardo mintį: „Anksčiau už tikėjimą atliekamas begalybės judesys ir tik tada <...> absurdo dėka pasirodo tikėjimas“.
5. Kodėl Sokratas nėra tikėjimo riteris, nors atliko begalinės rezignacijos judesį?
6. Ar tikėjimas prieštarauja moralei?
7. Kaip suprantate klausimą: „Ar esama absoliučios pareigos Dievui?“. Kaip jūs atsakytumėte į šį klausimą?

Trečia užduotis. Atsakykite į klausimus

Jums reikės Jūratės Baranovos ir Tomo Sodeikos vadovėlio *Filosofija*, XI – XII kl. V.: Tyto alba, 2002.

Perskaitykite skyrių „Menas“, psl. 283-315 ir atsakykite į klausimus:

1. Ar Jūs sutinkate su Platonu, kad filosofai turėtų prižiūrėti, ką kuria menininkai? Ar visgi menas turi būti kuriamas laisvai?
2. Kodėl G. Hegelis mano, kad menas yra pamėgdžiojimas?
3. Kuo, anot Tomo Manrou, estetiškas patyrimas skiriasi nuo kitų patyrimo formų?
4. Kas, I. Kanto supratimu, yra kontempliacija? Kaip ji susijusi su grožio patyrimu?
5. Kokie, anot Nyčės, yra kūrybos šaltiniai ir ką menas mums suteikia?
6. Suraskite kūrybos šaltinių užuominą V. Rubavičiaus eilėraštyje.
7. Kuo C. Jungo psichoanalitinė kūrybos ištakų samprata skiriasi nuo Z. Froido?
8. Ar sutiktumėte su „menas menui“ teorijos skelbėjais (K. Belu, Ch. Ortega i Gasetu), kad menas yra galimas tik be žmogaus?
9. Ar sutiktumėte su Virdžinija Vulf, kad moteris turi mažiau galimybių kurti nei vyras?

UŽDUOČIŲ PATEIKIMAS

- Užduotis siųskite iki 2022 metų vasario 4 d. imtinai elektroniniu paštu – filosofijosolimpiada@gmail.com.
- Laišką užvardinkite – Užduotys jūsų vardas ir pavardė. Pvz. Užduotys Jonas Petraitis.
- Užduotis prašome pateikti PDF formatu. Darbe (atliktų užduočių pradžioje) turi būti nurodytas jas atlikusio mokinio vardas, pavardė, mokykla, klasė bei olimpiadai ruošusio mokytojo vardas, pavardė, el. pašto adresas. Jei olimpiadai pasiruošėte savarankiškai – tai ir nurodykite.

Užduočių pateikimui reikalingus vadovėlius galite rasti svetainėje
www.filosofijamokykloje.lt/vadoveliai

Siųsdami olimpiados užduotis Jūs sutinkate, kad I turo olimpiados rezultatai – Jūsų vertinimas, Jūsų vardas, pavardė, mokykla, klasė bei paruošęs mokytojas, būtų skelbiami viešai. Olimpiados organizatoriai įsipareigoja viešai skelbti tik į II turą patekusių olimpiados dalyvių duomenis.

II olimpiados turas vyks 2022 metų kovo mėnesį.